GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 139. *Duminecă, 22 Iunie (4 Iulie).* **1886.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu I Iulie 1886 st. v., se va începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ 6 „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **10 francĭ**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Abonațilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâșiei sub care au primitŭ diarulŭ.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a aréta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ, 21 Iunie 1886.

De Croația s'a vorbitŭ puținŭ în timpulŭ din urmă. Liniște domnește adĭ în acestŭ micŭ regatŭ, dér poporulŭ croatŭ nu este nicĭdecum mai mulțămitŭ ca mai înainte. Ba din contră se póte dice, că décă dispoșițiunea în Croația nu s'a schimbatŭ spre bine, nemulțămirea a trebuitŭ sĕ créscă de când cu persecuțiunile nemilóse contra Starcevicianilorŭ și a oposiționalilorŭ în generalŭ.

Este vorba acum d'a se mulcomi spiritele amărîte printr'o reformă administrativă. Cercurile administrative se dice că vorŭ fi împărțite din nou, comitatele vorŭ fi altfelŭ arondate și mai alesŭ comitatele grănițéresci vorŭ fi contopite și în cele administrative cu Croația. Aceste comitate vorŭ primi tóte prefecțĭ noui. Se vorŭ face strămutărĭ și în administrația justiției, corĕspundĕtorŭ cu nouĕle reforme.

Acesta este celŭ mai nou mijlocŭ inventatŭ de către guvernanțĭ spre a pune capĕtŭ amărîciunii de care este cuprinsŭ poporulŭ croatŭ. Astfelŭ crede Banulŭ Khuen Hedervary și cu patronii sĕi, că vorŭ salva situațiunea. S'a și numitŭ unŭ șirŭ de prefecțĭ noui și așadér acțiunea de reformă s'a începutŭ.

Este de interesŭ părerea ce și-o dă unulŭ dintre diarele de frunte unguresci, „Egyetertes,“ asupra acestei reforme administrative. Inainte de tóte recunósce, că trebue sĕ se facă ceva pentru sanarea actualelorŭ stărĭ din Croația. A fostŭ de lipsă, dice numita fóiă, sĕ se contopéscă cu Croația ținuturile graniței militare de odinióră și în privința administrativă, căcĭ astfelŭ se póte mai ușorŭ consolida constituționalismulŭ în acéstă țéră. Ii place și numirea de noui prefecțĭ, despre carĭ sperézá ea, că vorŭ fi mai la loculŭ lorŭ.

Tóte aceste mĕsurĭ însă nu crede „Egyetertes“, că ajungŭ a îndrepta stările din Croația. Sĕ'ndoiesce fórte că pe calea ce 'șĭ-au ales'o guvernulŭ și Banulŭ croatŭ se vorŭ puté lecui. Nouii prefecțĭ potŭ fi câtŭ de fidelĭ ideii de statŭ ungarŭ, dér totŭ nu vorŭ puté învinge greutățile.

In Croația, dice „Egyetertés“, nemulțămirea o nutrescŭ douĕ lucrurĭ: mai ântêiu suntŭ agitatorii, carĭ potŭ fi învinșĭ, înăbușițĭ și împedecațĭ în lucrarea lorŭ; după aceea vinŭ marele sarcinĭ ce trebue sĕ le pórte poporațiunea.

Aicĭ fóia ungurésca se folosesce de ocasiune a da Croațilorŭ câteva bobêrnace. Le spune că pentru dările cele colosale suntŭ responsabilĭ și ei, căcĭ deputații lorŭ trimișĭ în dieta din Pesta au sprijinitŭ pe guvernŭ și atuncĭ, când maioritatea lui nu era mai mare decâtŭ de cincĭ voturĭ. Croații au făcutŭ posibilă și au sancționatŭ espedițiunea bosniacă; ei au ajutatŭ sĕ se'ncheiă pactulŭ economicŭ cu Austria, care a fostŭ spre stricăciunea Ungariei ca și a Croației.

Amare adevĕrurĭ le spune „Egyetertes“ Croațilorŭ. Așa este cum dice elŭ, Croații suntŭ și ei responsabilĭ pentru trista stare financiară a țĕrii lorŭ, pentru dările grele, care causéză atâta amărăciune în sînulŭ poporului croatŭ. Nu se gândesce însĕ „Egyetértés,“ că învinuindŭ pe deputații croațĭ pentru purtarea lorŭ în dieta din Peșta, dă indirectŭ dreptate „agitătorilorŭ“ oposiționalĭ croațĭ, carĭ susținŭ, că acești deputațĭ făcêndu-sĕ uneltele guvernului unguresců au trădatŭ interesele Croației?

Póte că și acuma „Egyetertes“ a nimerit'o, când dice că reforma administrațiunei ce se plănuesce nu are de scopŭ atâtŭ de a delătura relele câtŭ mai multŭ de a străplânta în Croația „metodulŭ de corteșire alŭ statului.“ După noua rênduélă vorŭ fi aleșĭ în viitorŭ mai puținĭ deputațĭ oposiționalĭ în dieta croată și va fi mai puțină larmă.

Acésta ne aduce aminte de reorganisările și arondările ce s'au făcutŭ în Transilvania, de legea electorală nedréptă, ce ni s'a impusŭ și este susținută totŭ numai cu scopulŭ de-a întări puterea de corteșire a partidei guvernului. Delăturatu-s'a óre prin acésta nemulțămirea? — Nicĭdecumŭ.

De aceea are multă dreptate „Egyetértés“ când dice cu privire la Croația, că paliative n'ajută, pân' ce rĕulŭ nu va fi lecuitŭ dela rădăcină.

Rusia și Bulgaria.

De câtva timpŭ pressa rusă urméză a ataca cu violență pe principele Alexandru. „Pester Lloyd“ reproduce unele din acele atacurĭ, însoțindu-le și de reflexiunĭ. Elŭ dice între altele:

Diarulŭ „Nowosti.“ din Petersburgŭ, se arată fórte spăriatŭ, că principele Alexandru alŭ Bulgariei, cu ocasiunea visitei ce va face în curêndŭ la Bucurescĭ, se va întâlni acolo cu archiducele Albrecht, și fóia rusă vede în acéstă întâlnire pregătirea unei alianțe între Austro-Ungaria, Turcia, România și Bulgaria, care îi inspiră, din punctulŭ ei de vedere panslavistŭ, celŭ mai mare disgustŭ. Ar face bine „Nowosti“ sĕ se liniștéscă. Alianța de care se teme este încă fórte departe. Actualele relațiunĭ dintre Austro-Ungaria și România, și tocmai rĕsboiulŭ vamalŭ ce se urmézá acum, nu suntŭ nicĭ de cum de natură d'a favorisa ideea unei alianțe austro-ungaro-română. De asemenea și scirea, că archiducele Albrecht se va duce în curêndŭ la Sinaia și Bucurescĭ, spre a visita familia regală, n'a fostŭ în nicĭ unŭ chipŭ confirmată, și de aceea nu este probabilŭ că la întrevorbirile dintre regele Carolŭ și principele Alexandru alŭ Bulgariei va fi de față și unŭ membru alŭ familiei habsburgice. Intru câtŭ privesce însĕ pe principele Alexandru, apoi Rușii ar face bine sĕ înceteze d'a se mira, că elŭ caută la vecinii sĕi cei mai apropiațĭ, Turcia și România, o alipire și unŭ sprijinŭ, deóre-ce ei facŭ totŭ ce le stă prin putință spre a depărta pe principe de dênșii. Este de ajunsŭ sĕ privéscă cineva tonulŭ în care pressa rusă vorbesce despre principele Alexandru. Astfelŭ diarulŭ „Grașdanin“, după ce compară pe principe cu unŭ jucătorŭ falsŭ, care merge cu »obrăsnicia până acolo,“ încâtŭ îșĭ face pe față meșteșugulŭ, și după ce dice că corpulŭ diplomaticŭ alŭ Europei ascultă ordinile acestui »aventurierŭ«, citatulŭ diarŭ mai adaoge și următórele cuvinte:

»Cum sĕ mai facemŭ imputărĭ principelui Alexandru alŭ Bulgariei, deóre-ce, în locŭ de a-lŭ agăța ca pe unŭ omŭ de nimicŭ de celŭ dintêiu pomŭ din Bulgaria, i se aplanéză drumulŭ spre tronulŭ de rege și, ca cum ar strănuta, i se rĕspunde: »sĕ'țĭ fie de bine!« la orĭ ce actŭ alŭ sĕu prin care arată unŭ disprețŭ față cu Europa.

De altă parte se telegrafiază din Constantinopolŭ, că însărcinatulŭ de acolo cu afacerile rusescĭ, d. Onou, a comunicatŭ porței că a primitŭ din partea guvernului sĕu instrucțiunĭ, ca sĕ atragă atențiunea guvernului otomanŭ asupra deosebitelorŭ casurĭ, în care principele Alexandru alŭ Bulgariei a călcatŭ statutulŭ organicŭ și sĕ îndemne cu acéstă ocasiune pe Póartă la o intervenire mai energică.

Diarele din Londra vorbescŭ despre posibilitatea unui conflictŭ ruso-turcŭ din causa cestiunei bulgare. Poarta n'a rĕspunsŭ încă la Nota rusésca, care constată violarea statutului organicŭ rumeliotŭ și pretinde intervenirea Porței. Ba încă Poarta a refusatŭ sĕ dispună complecta demobilisare a armatei sale. Cabinetele din Viena și Berlinŭ au sfătuitŭ pe Pórtă sĕ nu se mai arate atâtŭ de domólă față cu Bulgaria, căcĭ atuncĭ Rusia va procede într'unŭ chipŭ mai energicŭ. Diarele engleze se rostescŭ contra unei procederĭ parțiale a Rusiei în peninsula balcanică. „Daily News“ a primitŭ nisce depeșĭ, carĭ semnaléză concentrărĭ estraordinare de trupe rusescĭ în Basarabia. Organulŭ d-lui Tricupis publică unŭ articolŭ, care prevede nouĕ incidente în Rumelia. Elŭ declară că Grecia trebue sĕ'șĭ impună nouĕ sacrificii. Acestŭ articulŭ a produsŭ órecare sensațiune.

Congresulŭ naționalŭ-bisericescŭ gr. or.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Sibiiu, 1 Iuliu 1886.

Ședința de astădĭ sĕ deschide la 9 a. m. Din ordinea dilei vĕ amintescŭ mai cu sémă douĕ lucrurĭ:

Raportorulŭ com. scolare, *N. Velovanŭ*, cetesce raportulŭ consistorului metropolitanŭ, ca senatŭ scolarŭ. Acestŭ raportŭ cuprinde în sine multe date statistice prețiose, e celŭ mai completŭ și mai esactŭ din tóte câte s'au făcutŭ până acuma; ceea ce nu va sĕ dică, că nu mai lasă nimica de doritŭ. Raportorulŭ împarte raportulŭ în mai multe puncte, pe unele din acestea le insoțesce de propunerĭ ameliorătóre, așa de es. sĕ se îngrijéscă consistórele diecesane mai bine de datele statistice în tótă privința; sĕ se îngrijéscă mai multŭ de inspecțiunea scólelorŭ ca de unŭ lucru fórte insemnatŭ; sĕ invită tóte consistórele diecesane ca sĕ fie atente la instituirea învĕțătórelorŭ și sĕ-o promoveze după putință. Propunerile sĕ primescŭ și punctele sĕ iau spre sciință.

Dep. *V. Babeșŭ* aduce aminte Congresului că dela 1873 stăm în procesŭ cu guvernulŭ in privința celorŭ 29 de scóle din confiniile bănățene. Ne spune, că de atuncĭ nu pre suntemŭ bine informațĭ despre sórtea lorŭ, propune decĭ ca consistoriulŭ diecesei Caransebeșŭ sĕ câștige date detaiatei, și positive despre aceste scóle prin preoții și învĕțătorii de acolo ca sĕ le ținemŭ in evidență de și suntŭ acum comunale. Se primesce.

In fine raportorulŭ com. scolare face propunerea că consistoriulŭ metropolitanŭ sĕ compună unŭ *regulamentŭ* care se reguleze întrega viéță scolară și sĕ introducă uniformitatea pretutindenea, altŭ regulamentŭ, care sĕ reguleze întregŭ învĕțămêntulŭ teologicŭ și sĕ introducă și in privința acésta uniformitatea. Se primescŭ ambele.

A doua afacere resolvată în ședința de adĭ e cea privitóre la piedecile neconvocărei congresului. Ea s'a resolvatŭ într'unŭ modŭ fórte netedŭ, s'a făcutŭ istoriculŭ neconvocărilorŭ și s'au votatŭ propunerile ce vi le-am comunicatŭ prin telegrafŭ.

N. V.

SCIRILE DILEI.

Cu privire la corespondența nóstră din Pesta, publicată în numĕrulŭ de alaltaerĭ. sub titlulŭ *„Cum a ajunsŭ ungurócă regina Serbiei“*, comunicămŭ, că „Budapesti Hirlap“ este diarulŭ unguresců, care face concurență lui Hunsdorfer cu marfa istorică. Numita fóiă dice: »Fényes Elek în opulŭ sĕu: descrierea imperiului turcescŭ, unde scrie depre Maghiarii și foștii Maghiarĭ ai Moldovei, dice,

că în diplomele nobilitare ale boierilorŭ moldovenĭ întêmpinămŭ în numĕrŭ mare nume, pre cum suntŭ Szarka, Róka, Güze, Agaros etc Natalia este fica unui boierŭ fruntaşŭ din Basarabia (carea nu de multŭ a fostŭ una cu Moldova) şi numele ei e Kecskó; emblema ei, carea nu este tocmai rară celorŭ mai fruntaşĭ Maghiarĭ, precum este corona ţinută de cerbŭ, capră etc. arată originea maghiară radicală a familiei Thalloczy în descrierile călĕtorielorŭ sale făcute în Rusia ḑice, că celŭ mai bogatŭ proprietarŭ este patriotulŭ nostru maghiarŭ, cu numele Erdélyi, éră unŭ unchiu alŭ reginei sêrbescĭ şi fostŭ tutorŭ alŭ ei a fostŭ Marosi, pre care Olahii îlŭ numescŭ Morussiu. Din partea femeiască regina Serbiei se trage din vestita familiă a principelui Sturdza. Însĕ acea familiă princiară cu două generaţiunĭ mai nainte încă se mărturisi a fi nobilă maghiară într'unŭ documentŭ publicŭ anume în patenta dată renumitului pater Gegö. Din tóte se vede déră, că în vinele reginei sêrbescĭ curge şi sânge maghiarŭ. Credemŭ că până când frumósa regină îşi petrece în patria nóstră, vorŭ fi ómenĭ, carĭ sĕ o lumineze despre acésta. Noi nu ne mai mirămŭ de asemenea năsdrăvănii istorice, când amŭ trăitŭ sĕ vedemŭ aparêndŭ scrierĭ istorice unguresci, că vechii Europenĭ, începêndŭ cu Elinii au fostŭ Maghiarĭ. Acum aşteptămŭ sĕ aflămŭ, nu cumva au fostŭ maghiare şi celelalte continente?

—x—

In afacerea „colorilorŭ române“, ce s'au vĕḑutŭ la petrecerea de véră a Românilorŭ din Bistriţă, constată „Ellenzék“ cu satisfacţiune, că avertismentulŭ ce l'a datŭ autorităţilorŭ de acolo a avutŭ resultatulŭ, că s'a făcutŭ cercetare şi »demonstranţii au fostŭ pedepsiţĭ după cum au meritatŭ« (?). Mai departe numita fóiă rectifică încâtva scirea adusă cu privire la ofiţerii c. r. din armată, carĭ au luatŭ parte la maialulŭ din Bistriţă, ḑicêndŭ că — după informaţiunile mai positive ce le-a primitŭ — numai puţinĭ ofiţerĭ au luatŭ parte la maialŭ şi acestia cu atâtŭ mai puţinŭ au putută sĕ ia parte la demonstraţiă, cu câtŭ au fostŭ totŭ ofiţerĭ nemţĭ, carĭ n'au nicĭ în clinŭ nicĭ în mânecă cu colorile Româniel. Se mai mângăie »Ellenzek« şi cu aceea, că musica militară a cântatŭ gratis şi la maialulŭ studenţilorŭ sasĭ. După atâta »înverşunare« trebuia sĕ aibă „Ellenzék“ şi puţină mângăiere.

—x—

In ḑiua de 27 Iuniu n., batalionulŭ 28 de vênătorĭ, staţionatŭ în *Făgăraşŭ*, a serbatŭ *aniversarea luptei dela Trautenau* în 1866 la care a luatŭ parte însemnată şi în care armele austriace au învinsŭ. Loc. colonelŭ de Soos, comandantulŭ batalionului, a rostitŭ o vorbire entusiastă. Soldaţii şi-au petrecutŭ fiindŭ trataţĭ de comandantulŭ lorŭ.

—x—

O scire din Varşovia spune, că s'a întorsŭ p'acolo o *deputaţiune de Slovacĭ din Ungaria*, care s'a dusŭ la Petersburgŭ, unde a înmânatŭ reuniunei panslaviste de binefacere o adresă de mulţămită şi unŭ buchetŭ de flórea reginei (flórea vieţii, Edelweiss din Carpaţĭ.) Cei patru membrii ai deputaţiunei erau îmbrăcaţĭ în costumŭ naţionalŭ slovacŭ şi păreu a fi din clasa cultă. In Petersburgŭ li s'au făcutŭ ovaţiunĭ, în audienţă la împĕratulŭ însĕ n'au fostŭ primiţĭ. — Acum sĕ vedĭ pe procurorii, de-o fi adevĕratŭ.

—x—

In afacerea *duelului dintre Bartha Miklos şi Malik Iosef* tribunalulŭ din Chezdi-Oşorheiu a pronunţatu la 27 Iuniu n. sentinţa. Pricină la duelŭ a datŭ unŭ articulŭ din »Szekely Nemzet“, pe care Bartha l'a găsitŭ ofensătorŭ şi aşa a provocatŭ la duelŭ pe redactorulŭ Malik. Duelulŭ a fostŭ în 16 Martie 1884 fără sĕ se fi atinsŭ vre-unulŭ. Tribunalulŭ condamnă pe amêndoi acusaţii la câte cincĭ ḑile arestŭ de statŭ. Bartha s'a mulţumitŭ cu acéstă sentinţă.

—x—

Numĕrulŭ *alegĕtorilorŭ dietalĭ* în 1885 în *Ungaria* a fostŭ 858,001, în 1886 s'au conscrisŭ numai 830,313. Unŭ scădĕmêntŭ esenţialŭ e în comitatele Bacĭ-Bodrogŭ, Baranya, Barşŭ, Bihorŭ, Pesta, Sătmarŭ şi Torontalŭ.

—x—

Multe milióne s'au cheltuitŭ cu *opera din Pesta* şi cu tóte astea »Egyetertes« resumă starea ei în cuvintele: decădinţă artistică şi deficitŭ mare. Repertoriulŭ e rĕu şi săracŭ; novităţile promise nu mai sosescŭ. Cincĭ-şése opere italiane dominéză sesonulŭ principalŭ, care se învértescŭ ca zodiaculŭ. S'au datŭ representaţiunĭ, în care s'a cântatŭ deodată în trei limbĭ: italienesce, franţuzesce şi ungaresce.

—x—

Ni se trimite următórea împărtăşire: Impregiurările familiare neprevĕḑute ale editorului revistei *„Romänische Revue,“* precum şi alte cause importante, reclamă unele schimbărĭ mai marĭ în edarea numitei foi, mutându-se şi redacţiunea din Budapesta. Din acéstă causă fascicululŭ VI (Iunie) va apăré numai în prima jumĕtate a lunei viitóre, când se vorŭ aduce la cunoscinţa publicului şi schimbările ce au devenitŭ necesare. Orice împărtăşirĭ pentru redacţiune, precum şi abonamentele şi restanţele suntŭ a se trimite sub adresa d-lui Dr. *Corneliu Diaconovich, Resicza (Bănatŭ.)*

—x—

La casa ce se lucréză acum a d-lui inginerŭ Kärtsch, din capulŭ promenadei de josŭ erĭ, pe la ora 9 a. m. de pe grinḑile de susŭ *a căḑutŭ unŭ băiatŭ* ca de 10—11 anĭ, care la momentŭ a şi muritŭ. In sĕptĕmâna trecută *o femeiă a căḑutŭ* totŭ acolo sfărâmându-i-se óseIe, care asemenea a muritŭ. N'ar strica mai multă băgare de semă.

—x—

Regele şi Regina României au plecatŭ la *Sinaia*, unde vorŭ rĕşede peste véră.

—x—

Oposiţiunea unită din România a publicatŭ unŭ manifestŭ, conjurândŭ pe Românĭ sĕ veghieze, sĕ se organiseze, sĕ persiste ca sĕ nu se încheiă în sesiunea de tómnă a parlamentului convenţia consulară cu Germania. Manifestulŭ e subscrisŭ de d-nii Dumitru *Brătianu*, Lascar *Catargiu* şi G. D. *Vernescu.*

—x—

Comisiunea română-bulgară şi-a terminatŭ lucrarea de hotărnicíă între *Dobrogea şi Bulgaria*, care vorŭ servi la încheierea unui tractatŭ definitivŭ, punêndu-se capĕtŭ neînţelegerilorŭ de aḑĭ.

—x—

In ḑiarele bucurescene s'a publicatŭ unŭ apelŭ alŭ mai multorŭ dómne, în frunte cu principesa *Zoe Gr. Ghica* pentru înfiinţarea în Bucurescĭ a unui cercŭ numitŭ *„Clubulŭ Damelorŭ,“* în care femeile române sĕ se distragă cu musica, sĕ desvolte producţiunĭ intelectuale prin conferinţe şi discursurĭ, sĕ se ocupe cu lucrulŭ de mână, sĕ aibă unŭ cabinetŭ de lectură. Productulŭ materialŭ va servi la înfiinţarea unui pensionatŭ séu asilŭ pentru crescerea şi instruirea copiilorŭ părinţilorŭ şi mamelorŭ vĕduve, séu lipsiţĭ de mijlóce. Asilulŭ se va instala câtŭ mai curêndŭ şi înscrierile se facŭ până la 22 Iuniu v.

—x—

»Lupta“ din *Iaşĭ* scrie, că Lunĭ *au pornitŭ spre America 15 familii israelite din Iaşĭ.* Neavêndŭ cu ce-şĭ procura bilete pentru drumulŭ de ferŭ, ei au pornitŭ pe josŭ. O mulţime de coreligionarĭ, se înţelege sĕracĭ, i-au insoţitŭ până la rateşulŭ lui Beldiman.

—x—

Briculŭ românŭ „Mircea,« care face sondagiurĭ pe marginea Mării Negre, a primitŭ ordinŭ d'a se întórce la Sulina. »Galaţii« spune, că la 1 Augustŭ Briculŭ »Mircea« va pleca la Marsilia spre a aduce unŭ nou vasŭ de rĕsboiu. Elevii scólei de marină vorŭ face cu Briculŭ o escursiune pânâ la Marsilia.

—x—

»Ḑiarulŭ Oficialŭ“ francesŭ publică unŭ *decretŭ*, care *ridică mĕsurile proibitive*, ce se luaseră anulŭ trecutŭ contra importaţiunilorŭ de *provenienţă română.*

—x—

Ucigaşulŭ familiei ruse din Calea Moşilorŭ, în *Bucurescĭ*, despre care se ḑicea că a fostŭ prinsŭ la Rusciucŭ, e şi acum încă urmăritŭ de poliţiă şi anume în direcţiunea Galaţilorŭ. »Naţiunei« i se spune, că prefectulŭ poliţiei din Bucurescĭ a promisŭ unŭ premiu de 2000 lei celui ce va da de urmele omorîtorului.

O rugare

cătră caritabilii locuitorĭ din Braşovŭ şi împrejurime!

Precum e în generalŭ cunoscutŭ, la 1 Iuniu a începutŭ rĕsboiulŭ vamalŭ cu statulŭ nostru vecinŭ România, cu alte cuvinte prin marĭ taxe vamale reciproce s'a închisŭ acelŭ teritorŭ de esportŭ, respective de importŭ, ce stă de sute de anĭ în cea mai activă legătură comercială cu noi. Atâtŭ din partea corporaţiunilorŭ competente e şi a singuraticilorŭ, câtŭ şi din partea guvernului a trebuitŭ sĕ se gândéscă şi s'a şi gânditŭ şi s'a chibzuitŭ asupra mijlócelorŭ necesare spre a apĕra, pentru durata stării fără convenţiune, industria teritorului nostru dela graniţă, lovită în prima liniă şi atâtŭ de greu de ranele greu de vindecatŭ şi în unele privinţe chiar mortale. Propunerile anchetei convocate de ministrulŭ de comerciu la Budapesta, declarările ce le-au făcutŭ singuraticii representanţĭ ai diferitelorŭ ramurĭ de industriă cătră d-nii consiliarĭ ministerialĭ Németh şi directorulŭ băncii unguresci de creditŭ Kornfeld, trimişĭ la Braşovŭ din partea ministerului în scopŭ d'a se orienta, abstrăgêndŭ de amĕrunte, se resumă în ideа: *„Industria nóstră are nevoiă de lucru, de posibilitatea d'a lucra şi nu de milosteniă.“* Şi propunerile comisiunei camerei de comerciu şi industriă de aci, trimésă la d-nii delegaţĭ numiţĭ mai susŭ, culminéză în aceeaşĭ ideă.

E de speratŭ, că propunerile făcute vorŭ afla la guvernŭ apreţiarea necesară şi că se vorŭ şi lua disposiţiunile necesare *câtŭ se póte mai iute.* Dér — e şi timpulŭ supremŭ ca sĕ trecemŭ dela „sfaturĭ« la „fapte.“ Şi cu tóte astea — chiar décă se iau aceste disposiţiunĭ ce privescŭ întregŭ teritoriulŭ dela graniţă şi încă relativ iute — mai rĕmâne încă o urgentă lucrare de natură locala.

Intru câtŭ crisa ivită se caracteriséză în trei direcţiunĭ: industrială, financiară şi socială, putemŭ spera, că crisa industrială şi cu acésta şi cea financiară se póte uşura în parte prin disposiţiunile guvernului, ce au sĕ consiste în a face posibilŭ lucrulŭ. Dér la alinarea crisei *sociale şi locale*, nu'i vorbă, guvernulŭ *póte contribui*; cu tóte astea esistă periculŭ, că în acéstă direcţiune *ajutorulŭ* ar veni pré târḑiu. In scurtŭ, sĕ se creeze şi se va şi crea o uşurare *industriei*, precum şi singuraticelorŭ *ramurĭ de industriă* în teritoriulŭ dela graniţă pă-

---

FOILETONU.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

„Iată mărgelele mele, luaţi-le şi faceţĭ ce voiţĭ!.. Câtă vreme veţĭ fi cu mine, voĭ înainta pe acestŭ rîu, până la punctulŭ, unde începe a fi cunoscutŭ de compatrioţiĭ meĭ. Décă mĕ veţĭ părăsi, totŭ nu mĕ voĭ despărţĭ de elŭ, ci mĕ voĭ ţiné strînsŭ de elŭ şi voĭ murĭ în undele luĭ!“

Cu tóte că Stanley vorbĭ într'unŭ modŭ aşa de hotărîtŭ, totuşĭ treĭ-ḑecĭ şi unu din ómeniĭ sĕĭ totŭ nu putură fi aduşĭ la calea cea adevĕrată. Eĭ îlŭ părăsiră pe stăpânulŭ lorŭ şi hotărîră sĕ apuce unŭ drumŭ deosebitŭ.

Sciindŭ călĕtorulŭ nostru, că încăpăţinaţiĭ desertorĭ de bună sémă se vorŭ prăpădĭ, décă nu'şĭ vorŭ părăsĭ nefericitulŭ lorŭ planŭ, trimise pe Manva Sera şi pe Kacece după eĭ, ca sĕ-ĭ chieme îndĕrĕptŭ. Numaĭ cu multă ostenélă le succese celorŭ trimişĭ sĕ-ĭ înduplece a se întórce.

Din norocire indigeniĭ nu se arĕtară în timpulŭ din urmă de locŭ duşmănoşĭ faţă de călĕtoriĭ noştri, altfelŭ aceştia în neunirea în care se aflau, negreşitŭ ar fi fostŭ perduţĭ cu toţiĭ. Numaĭ în privinţa lucrurilorŭ de lipsă pentru traiŭ nu putură fi înduplecaţĭ locuitoriĭ din ţinuturile, prin care trecea espediţiunea, sĕ le facă străinilorŭ óre-care înlesnirĭ. La acésta contribuia fórte multŭ împrejurarea, că în ţinuturile, despre care e vorba, obiectele de schimbŭ nu aveau valórea, pe care o aveau în ţinuturile de maĭ din susulŭ rîuluĭ.

Acum călĕtorulŭ nostru şi ómeniĭ seĭ se puseră cu tótă osârdia, ca sĕ ocolésca primejdiosulŭ cataractŭ Zinga. Cu acéstă ocasiune se întêmplă din nou o nenorocire, care érăşĭ produse descuragiare între multŭ chinuiţiĭ soţĭ de drumŭ aĭ eroului nostru.

Anume voindŭ eĭ sĕ ridice pe prăpăstiosulŭ ţermure una dintre luntri, dintr'odată funiile, cu care era legată luntrea, se rupseră, şi ea se prăvălĭ érăşĭ în rîu. Lemnarulŭ espediţieĭ, unŭ Vangvana cu numele Salaam Allah, credêndŭ că o va puté oprí în locŭ, o apucă repede cu amêndouĕ mânile, fŭ însă trasŭ în apă de vasulŭ, pe care neliniştitele unde începură a'lŭ mâna cu grăbire înainte. Nenorocitulŭ în locŭ se caute a se întórce la ţermure, se suĭ, fără sĕ se socotéscă de locŭ, în vasulŭ, ce se apropia totŭ cu maĭ multă repeḑiune de cataractŭ.

Vĕḑênd acéstă Uledi, marinimosulŭ Uledi, sărĭ îndată în apă şi caută sĕ ajungă luntrea cu celŭ nenorocitŭ.

„Aruncă-te în apă, că te scapŭ eu,“. . . aruncă-te!“, îĭ strigă elŭ lemnaruluĭ, vĕḑêndŭ, că nu póte sĕ înainteze aşa de tare ca luntrea.

„Dar nu sciu sĕ înotŭ, . . . mĕ înecŭ, décă voĭ sărĭ în apă!“, rĕspunse cu gróză nenorocitulŭ.

„Luntrea se apropiă de cataractŭ. . . . Aruncă-te, séu escĭ prăpăditŭ!,“ îĭ strigă încă odată bravulŭ şi milosulŭ cârmaciŭ.

„Nu potŭ, . . . mĭ-e frică!“, fŭ rĕspunsulŭ sĕrmanuluĭ Allah.

„Atuncĭ nu te maĭ póte scăpa nimenea. . . Norocŭ bunŭ, frate!“, grăi Uledi, care trebuĭ sĕ se întórcă îndĕrĕtŭ la ţermure şi sĕ'lŭ lase pe nenorocitulŭ lemnarŭ în voia întêmplărĭĭ. Altfelŭ grozavulŭ torentŭ ar fi putută sĕ'lŭ răpéscă şi pe elŭ.

Intr'accea Salaam se apropia totŭ maĭ multŭ de sĕlbaticulŭ cataractŭ. Cu gróză vĕḑură ceĭ de pe ţĕrmure, cum vasulŭ se rĕsturnă în adêncime şi cum fŭ înghiţitŭ de îngrozitórea vĕltóre. După vre unŭ minutŭ elŭ sĕ vĕḑu din nou, şi minune! Salaam era încă într'ênsulŭ. Din nou fŭ aruncatŭ nenorocitulŭ vasŭ într'unŭ vĕrtejŭ, dar şi acuma Salaam se aflà în elŭ. Când însă fŭ aruncatŭ pentru a treia óră, nenorocitulŭ lemnarŭ nu se maĭ vĕḑu. Luntrea încă maĭ merse, câtŭ maĭ merse, până când se cufundă şi ea în spumegósele valurĭ. — Trupulŭ luĭ Salaam cu tóte cerce-

gubitŭ; dér cine ajută mulţilorŭ sodalĭ cu soţii şi copii, carĭ *aḑĭ* suntŭ deja fără pâne, carĭ *aḑĭ deja* se luptă cu fómea? Cine ajută acelora, carĭ *suntŭ* măestri şi cu tóte astea erau numai *lucrătorĭ cu plată* şi trăiau dintr'o ḑi într'alta? Cu unŭ cuvêntŭ, cine ajută *deaprópelui* în Braşovŭ, care din causa etăţii, din causă că au soţii şi copii, nu mai potŭ străbate lumea, ér aci momentanŭ nu potŭ avé de lucru? Acésta este partea socială şi locală, totŭ atâtŭ de crudă ca şi urgentă a crisei. A ajuta *aci* şi încă repede, a face aci *începutulŭ*, este negreşitŭ o afacere a societăţii, e o problemă a ómenilorŭ umanĭ şi a corporaţiunilorŭ. *De aceea — susŭ mânile şi inimile! Cine dă repede, dă îndoitŭ!*

Rugarea mea decĭ se adreséză reuniunilorŭ nóstre umanitare, institutelorŭ nóstre de banĭ, cercului ómenilorŭ binefăcĕtorĭ, care a datŭ mereu, când nevoia şi miseria omenéscă a bătutŭ la uşe, — ca sĕ contribue cu obolulŭ lorŭ şi în acestŭ casŭ, *ajutândŭ* ómenĭ, carĭ arŭ trebui sĕ mérgă *la cerşitŭ, numai pănă când îşĭ vorŭ găsi lucru şi câştigŭ cinstitŭ.*

Pentru a evita orĭce nenţelegere, trebue sĕ declarŭ încă, că în scopulŭ întrebuinţării darurilorŭ comitetulŭ reuniunei braşovene de industriă va însărcina o comisiune ca aceste darurĭ sĕ se împartă numai taţilorŭ de familiă şi ómenilorŭ mai bĕtrânĭ, şi adecă fără deosebire de naţiune şi religiune (ca şi mai 'nainte la împărţirea darurilorŭ la comunele păgubite de grindină). Redacţiunea fóiei „Kronstädter Zeitung«, care a fostŭ rugată a primi donaţiunile, va chita pe cale publică sumele incurse.

Iosef Dück.
preşedinte alŭ reuniunei de industriă.

Bistriţă, Iuniu 1886.

Maialulŭ românŭ. La 20 Iuniu amŭ serbatŭ »*Maialulŭ*", séu mai bine ḑisŭ „Iunialulŭ" scolarilorŭ românĭi din Bistriţa. Acéstă petrecere, care pentru Românii din oraşulŭ nostru a devenitŭ o adevĕrată sĕrbătóre naţională, se dă la noi numai de când tênĕrulŭ şi zelosulŭ *Teofilŭ Georgescu* (Gherghelŭ) ocupă funcţiunea de învĕţătorŭ confes. la scóla din locŭ. Prin acésta i-a succesŭ învĕţătorului, ca baremĭ odată în anŭ sĕ pótă aduna totŭ ce-i Românŭ din acestŭ oraşŭ la o convenire comună. Ba ce e mai multŭ, i-a succesŭ de a face ca sĕ convină şi puţinelele familii române de aicĭ, carĭ durere nu se întelnescŭ altă dată cu tóte că se află între Scilla şi Garibdis, şi ar trebui sĕ convină câtŭ de desŭ. Dară sĕ trecŭ la obiectŭ. Pornirea era fixată la 10 óre a. m. După încheierea sfintei liturgii, toţĭ şcolarii se aşeḑară în şirŭ înaintea scólei. Fiecare copiliţă avea câte o cunună de florĭ în mână, fiecare scolarŭ era îmbrăcatŭ în opincĭ şi încinsŭ cu brâu românescŭ. După aceste şire era postată capela militară dela alŭ 63-lea regim. de infanteriă din locŭ.

Nu putemŭ sĕ nu mulţămimu în publicŭ onor. d-nŭ colonelŭ şi noului comandantŭ de regim. cavaler de *Tersch,* căcĭ a binevoitŭ a ne oferi gratis şi în ăstŭ anŭ capela regimentului, ca astfelŭ sĕrbătórea nóstră sĕ devină cu atâtŭ mai plăcută şi mai interesantă nu numai pentru noi, ci şi pentru strĕinĭ.

După capela militară erau postaţĭ *căluşerii,* carĭ erau îmbrăcaţĭ cu cămeşĭ cusute cu mii de florĭ, încinşĭ cu tricolorulŭ nostru, în picióre opincĭ cu zurgălaie, după aceştia veneu fetele mărĭ şi apoi publiculŭ românŭ şi strĕinŭ. Astfelŭ erau tóte şirurile, încâtŭ uitându-te la dênşii trebuia sĕ-i admirĭ şi sĕ-ţĭ salte inima de bucuriă, vĕḑêndŭ aceste mlădiţe tinere şi aceştĭ voinicĭ vênjoşĭ.

Câtŭ pentru stégulŭ nostru vrêndŭ a'ncunjura orĭ şi ce neplăcerĭ, s'a aflatŭ cu cale a nu-lŭ scóte, adecă eşirea sĕ fiă fără nicĭ unŭ stindardŭ, după cum s'a şi întêmplatŭ.

La pornirea dela şcólă, musica militară întonă frumosulŭ marşŭ alŭ neuitatului poetŭ Andreiu Mureşianu, pe care auḑindu-lŭ Românii noştri se părea că reînvie şi le sălta inima de bucuriă. La órele $10^{1}/_{2}$ a. m. au ajunsŭ cu toţii la loculŭ de petrecere în pădurea numită la „*Sóre*". Petrecerea fù deschisă cu joculŭ românŭ »Someşana" şi alte jocurĭ române până după ameḑĭ, când a începutŭ a se îndesuì publiculŭ din oraşŭ. Au luatŭ parte o mulţime de inteliginţă de tóte naţionalităţile, între carĭ erau şi mai mulţĭ ofiţerĭ. Am avut onórea a saluta pe d. dep. Gall, pe d-nii: Danilă Lica, Gavrilă Manu, advocaţĭ, Vasile Ranta Buticescu, jude la trib., T. Crăciunŭ, d. protopopŭ Ales. Silaşi, Frank etc., dintre ofiţerĭ mai mulţĭ stimaţĭ domnĭ.

Publiculŭ era în mare aşteptare, căcĭ la 4 óre trebuia sĕ se jóce străbunele jocurĭ »*Căluşerulŭ*" şi »*Romanulŭ*". Dintr'odată musica ne surprinde cu »marşulŭ lui Mihaiu« şi eată vedemŭ că se apropiă din pădure o cétă de voinicĭ, ca la 13 inşĭ, îmbrăcaţĭ în costumŭ naţionalŭ, în fruntea cărora era bravulŭ şi neostenitulŭ nostru tînĕrŭ învĕţătorŭ. Ajungêndŭ la arena de jocŭ publiculŭ îi primesce între aplause vii şi între urărĭ de „*sĕ trăéscă*", ér Căluşerii rĕspundeau la salutarea publicului luându-şĭ căciulele de pe capŭ.

Tinĕrulŭ vĕtavŭ a instruitŭ Căluşerii în modŭ admirabilŭ, abia sĕ juca câte o figură şi mii de aplause o salutau. Pe faţa fie-căruia sĕ vedea îndestulirea. După finirea Căluşerului voinicul vĕtavŭ părăsì arena dimpreună cu ceialalţĭ Căluşerĭ. După câte-va minute musica intonă marşulŭ lui Andreiŭ Mureşanu şi dênsulŭ surprinse publiculŭ în fruntea a 10 feciorașĭ scolarĭ repetitorĭ pe arena de dansŭ, unde esecutară cu mare dibăciă joculŭ străbunŭ „*Romanulŭ*," In decursulŭ „Romanului" culese voiniculŭ vĕtavŭ din nou mii de aplause şi strigărĭ de „Sĕ trăescă d-nulŭ învĕţătorŭ," atâtŭ dela publiculŭ românŭ, câtŭ şi dela celŭ strĕinŭ.

După jocurile acestea s'a dansatŭ în arenă mai departe; într'aceea s'au aranjatŭ mesele pentru mâncare la carĭ şĭ-a găsitŭ aşa ḑicêndŭ adăpostŭ tótă inteligenţa fără deosebire de naţionalitate.

In decursulŭ acestora pe o arenă jucau copii de scólă cu fetiţele, pe altă arenă feciorii mai marĭ; publiculŭ sĕ îndesuia din tóte părţile ca sĕ vedă aceste jocurĭ române, carĭ în adevĕrŭ suntŭ fórte frumóse. Pe faţa părinţilorŭ puteai ceti cum le sălta inima de bucuriă.

Nu potŭ sĕ nu amintescŭ aicĭ unele florĭ din cununa de fete care a împodobitŭ petrecerea nóstră şi anume gentilele domnişóre Maria şi Elena Morariu, Aurelia Silaşi, Laura Rauta, Silvia Crăciunŭ, Elena Dombradi, surorile Vărăreanŭ etc. etc.

Cătră 9 óre séra între sunetele musicei toţi ne-amŭ depărtatŭ din pădure cătră casă. Mai alesŭ Românii plugarĭ din Bistriţa au rĕmasŭ încântaţĭ de acéstă sĕrbătóre.

Laudă tênĕrului şi neobositului învĕţătorŭ, care nu numai îşĭ cunósce misiunea sa în scólă şi faţă de scolarĭ, dér scie a contribui la cultivarea poporului şi pe tĕrêmulŭ socialŭ.

Unŭ participantŭ.

Elena Teodorini la Londra.

»Voinţa Naţională‹ reproduce pĕrerile celorŭ mai însemnate ḑiare engleze cu privire la talentulŭ d-rei Teodorini, care debutéză în Londra. Étă-le:

„D-ra Teodorini ne-a datŭ o minunată representare a »Giocondei«. Totŭ ce amŭ spusŭ despre joculŭ ei în »Valentina" i se póte aplica şi de astădată. Identificându-se în totulŭ cu caracterulŭ eroinei, a jucatŭ de minune şi a cântatŭ cu o căldură estraordinară şi cu unŭ simţimêntŭ pasionatŭ. In duetulŭ finalŭ cu Laura, şi în scena finală, d-ra Teodorini a doveditŭ că e o mare tragediană şi a provocatŭ în publicŭ unŭ entusiasmŭ nedescriptibilŭ. („Times‹).

D-ra Teodorini a fostŭ superbă în »Gioconda‹ şi a doveditŭ, că posedă o putere dramatică egalată numai de puţine artiste. Proverbulŭ „Ars est celare artem" a fostŭ ilustratŭ în scenele cu muma sa órba. La Cieca în duetele cu Laura şi Enzo şi în îngrozitórea luptă de emoţiunĭ din marea scenă finală. D-ra Teodorini a fostŭ în aceste scene şi, putemŭ ḑice, în întréga operă, cu totulŭ identificată cu rolulŭ ei, aşa încâtŭ îţĭ vine sĕ creḑĭ cu adevĕratŭ că Gioconda se află înaintea publicului. Uneorĭ vocea d-rei Teodorini pare a fi cam ostenită, dér în regulă generală e la înălţimea tuturorŭ aşteptărilorŭ, notele ei suntŭ de o calitate superióră şi când e vorba de declamaţiune pasională şi de pathos duios d-ra Teodorini e stăpână absolută pe simpatiele publicului, a căruia atenţie susţinută şi aplause entusiaste dovedescŭ că dênsulŭ o consideră dreptŭ o adevĕrată mare artistă. („The Globe").

D-ra Teodorini a fostă escelentă în »Hughenoţi«, în »Gioconda«; d-sa a fostŭ superióră. Joculŭ ei e putemicŭ şi plinŭ de pasiune; nu e vorbă, şi muzica e mai potrivită cu glasulŭ şi stilulŭ ei; în »Gioconda" talentulŭ d-rei Teodorini găsesce unŭ câmpŭ largŭ pentru a se desfăşura. Publiculŭ londonezŭ a confirmatŭ în modŭ spontaneu verdictulŭ pronunţatŭ de publiculŭ din Madridŭ. (»The Morning Post").

Pe de altă parte »Figaro‹ dela 23 Iunie, într'o corespondenţă ce primesce din Londra, publică următórele:

‚La teatrulŭ dela Covent-Garden, „Gioconda« de Ponchielli a servitŭ de alŭ doilea debutŭ pentru d-ra Teodorini. Trebue sĕ mărturisescŭ, că nu 'mĭ place de locŭ acéstă operă, în care numai finalulŭ din actulŭ alŭ treilea şi actulŭ alŭ patrulea întregŭ au o valóre órecare. In actulŭ alŭ patrulea, d-ra Teodorini a doveditŭ că e totŭ atâtŭ de mare cantatrice pe câtŭ e de mare actriţă, şi dênsa a întrecutŭ tóte speranţele pe carĭ puteau sĕ le nutréscă amicii ei. Putemŭ spune fără a esagera, că d-ra Teodorini este una din cele mai bune decă nu cea mai bună soprano-dramatică pe care s'o fi auḑitŭ de multŭ timpŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 3 Iuliu. — Consiliulŭ federalŭ, vĕḑêndŭ atitudinea refusătóre a unei marĭ părţi a industriei faţă cu esposiţiunea din Berlinŭ în 1888, a hotărîtŭ sĕ nu se mai acorde subvenţiunea de trei milióne.

„Vossische Zeitung" anunţă că prinţulŭ Bulgariei va fi numitŭ în curêndŭ locotenentŭ generalŭ prusianŭ à la suite.

MADRIDŬ, 3 Iuliu. — Intre Carlişti e în cursŭ o nouă mişcare, cu tóte astea se ḑice că nu insuflă nicĭ o temere.

LONDRA, 3 Iuliu. — Gladstone a fostŭ alesŭ deputatŭ în Midlothian fără oposiţiune.

DIVERSE.

Necrologŭ. — *Vasilie Mihalka,* viceşpanulŭ comitatului Maramureşŭ, a rĕposatŭ în 30 Iuniu n. c. în comuna Apşa, în etate de 74 anĭ. Descendentŭ alŭ unei vechĭ familii nobile române din Maramureşŭ, rĕposatulŭ a luatŭ parte încă de timpuriu la administrarea comitatului, mai în urmă ca viceşpanŭ. Totodată s'a pusŭ şi în fruntea mai multorŭ întreprinderĭ industriale şi fù alesŭ preşedinte alŭ composesoratului de pădurĭ, în care calitate avù multe ciocnirĭ cu Hollosy şi cu Otto Hermann. Atitudinea lui politică ne este cunoscută; elŭ a servitŭ mai multŭ intereselorŭ de supremaţiă ale adversarilorŭ noştri, a arangiatŭ protestele contra conferinţei române din Sibiiu şi contra mişcării dela 1879 şi 1882 când cu introducerea limbei maghiare în scólele confesionale.

Din când în când îlŭ vedeamŭ luândŭ parte şi la câte o întreprindere română pentru culturea poporului; pentru acésta îi ḑicemŭ: Fiă-i ţerîna uşóră!

*
* *

Lichiorulŭ lui Succi. — Ḑiarele din Roma anunţă, că d-lŭ Succi dovedesce cu probe miraculóse puterea nutritóre a lichiorului sĕu. Din 10 Iuniu n. elŭ nicĭ n'a mâncatŭ, nicĭ n'a bĕutŭ nimicŭ, afară de câteva picăturĭ din lichiorulŭ aflatŭ de elŭ, şi cu tóte acestea se simte aşa de bine, încâtŭ în 45 de minute a pututŭ călĕtori pe josŭ o distanţă de 7500 metri. Timpulŭ de probă era statoritŭ pentru 15 ḑile; aşa déră acestŭ timpŭ a trecutŭ pentru d. Succi fără sĕ guste nimicŭ altceva decâtŭ din lichiorulŭ sĕu, şi încă, ce e mai multŭ, d-lŭ Succi susţine, că în privinţa fómei uşorŭ ar puté-o răbda încă 10 ḑile. De observatŭ este, că d. Succi cu câţĭ-va anĭ mai'nainte, presetându-şĭ lichiorulŭ descoperitŭ de elŭ înaintea primului consiliu sanitarŭ din Roma, fù luatŭ în rîsŭ, rĕspunḑêndu-i-se sĕ se ducă în casa nebunilorŭ.

*
* *

Recensămêntulŭ populaţiunei parisiane. — Celŭ din urmă recensemêntŭ făcutŭ la Parisŭ constată că marea capitală a Franciei are 73,299 case cu 2,254'556 locuitorĭ. In 1881 Parisulŭ n'avea decâtŭ 2,238,921 locuitorĭ. In cincĭ ani oraşulŭ nu s'a măritŭ prin urmare decâtŭ cu 15,632 de locuitorĭ.

*
* *

Fecunditate. — Femeia Stanca, soţia locuitorului Anghelŭ Constantinŭ Iordache din comuna Vărtina, judeţulŭ Romanaţĭ, în România, în ḑiua de 12 Iunie curentŭ, a născutŭ trei copii, din care unulŭ a încetatŭ din vieţă, ér ceilalţĭ doi împreună cu mama lorŭ suntŭ sănĕtoşĭ.

---

tările călĕtorilorŭ noştri de asemenea nu se putù găsi în nicĭ unŭ chipŭ.

Numaĭ cu mare greutate fù în stare călĕtorulŭ nostru sĕ linişteéscă şi sĕ îmbărbăteze din nou pe descuragiaţiĭ sĕĭ soţĭ, carĭ priviau acéstă tristă întêmplare ca semnulŭ celŭ maĭ rĕu.

Afară de cataractulŭ Zinga, după spusa indigenilorŭ, călĕtoriĭ noştri maĭ aveau de trecutŭ âncă alte treĭ cataracte. Abia se depărtară puţinŭ de repeḑişulŭ amintitŭ, când iată şi auḑiră sgomotulŭ, ce'lŭ făcea cataractulŭ Ingulufi, alŭ treĭ-ḑecelea din cataractele luĭ Livigstone.

Voindŭ sĕ cerceteze maĭ de aprópe acestŭ cataractŭ. Stanley pornì în 27 Iunie pe rîu în josŭ cu Uledi şi cu alţĭ şese soţĭ în luntrea „Lady Alice". Douĕ-ḑecĭ de ómenĭ mergeau pe ţermure şi ţineau luntrea de douĕ funiĭ ţapene. Cursulŭ apeĭ însĕ devenì aşa de putemicŭ, încâtŭ funiile se rupseră şi „Ladi Alice" apucà înainte cu o iuţélă ameţitóre. Vasulŭ împreună cu ómeniĭ, carĭ se aflau într'ênsulŭ, se păreau prăpădiţĭ.

„Stâncile," povestesce Stanley, „sburau pe dinaintea ochilorŭ noştri cu iuţéla fulgeruluĭ. De douĕ orĭ sûntemŭ învêrtiţĭ într'o vêltóre şi apoĭ sûntemŭ aruncaţĭ într'unŭ căzanŭ uriaşŭ, în care valurile se frămêntă aşa de grozavŭ şi cu unŭ sgomotŭ aşa de mare, încâtŭ pare că totŭ rîulŭ este în ferbere. Acum trecemŭ peste mărginile ascuţite ale uneĭ stâncĭ de o mărime deosebită şi sûntemŭ repeḑiţĭ dreptŭ în josŭ în mijloculŭ unuĭ sgomotŭ înfiorătorŭ. In sfêrşitŭ ajungemŭ într'unŭ basinŭ maĭ liniştitŭ, şi cu toţiĭ scótemŭ plinĭ de recunoscinţă către A-tot-puterniculŭ din pepturile nóstre cuvintele:

„Âncă odată mântuiţĭ!"... Veselĭ, că amŭ scăpatŭ într'unŭ modŭ aşa de minunatŭ din ghiarele morţiĭ, ne îndreptămŭ acuma spre nĕsiposulŭ ţermure."

Mântuirea aşa de norocósă a stăpânuluĭ lorŭ, pe care îlŭ ţinuseră cu toţiĭ de prăpăditŭ, făcù asupra celorŭ rĕmaşĭ pe ţermure cea maĭ bună impresiune. Plinĭ de bucuriă, că'lŭ vĕḑù érăşĭ întregŭ şi sănĕtosŭ pe acela, pe care'lŭ iubiau cu totiĭ maĭ multŭ, de cum s'ar fi părutŭ, strigară bieţiĭ ómenĭ într'unŭ modŭ în adevĕrŭ pĕtrunḑĕtorŭ: „Da, de bună sémă vomŭ ajunge la mare. Dumneḑeu însuşĭ voiesce ca sĕ ajungemŭ. Numaĭ, stăpâne, sĕ nu maĭ încercĭ tu de aicĭ înainte duşmănosulŭ rîu; lasă'lŭ, că'lŭ vomŭ încerca noĭ. Cu multŭ maĭ bine este sĕ murimŭ noĭ, decâtŭ sĕ te prăpădescĭ tu!"

Stanley se simţì de totŭ mişcatŭ de atâta iubire şi credinţă, şi iertă tovarăşilorŭ sĕĭ din tótă inima nĕcasurile ce i le făcuseră în timpulŭ din urmă.

(Va urma.)

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Iulie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4% . . .	105.70
Rentă de hârtiă 5% . .	94.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	100.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	——
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	——
Bonurĭ rurale ungare . .	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 25
Bonurĭ croato-slavone . .	105 20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 15
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	125.—
Renta de hărtiă austriacă	85.15
Renta de arg. austr. . .	85 10
Renta de aurŭ austr. . .	117 35
Losurile din 1860 . . .	139 25
Acţiunile băncei austro-ungare	869 —
Act. băncei de creditŭ ung.	283.25
Act. băncei de creditŭ austr.	277 60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	$9.98^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	126.—

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 19 Iunie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). .	93—	94—
Renta rom. amort. (5%) .	96—	$96^1/_4$
» convert. (6%) .	$87^1/_2$	88—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30—	33—
Credit fonc. rural (7%) . .	$105^3/_4$	106—
» „ „ (5%) .	$88^1/_4$	$88^3/_4$
» » urban (7%) . .	102—	$102^1/_2$
» » „ (6%) .	$93^1/_2$	94—
» » » (5%) . .	$84^1/_4$	$84^3/_4$
Banca naţională a României 500 Lei	1005	1010
Ac. de asig. Dacia-Rom.	260	265
« » » Naţională	220	230
Aurŭ contra bilete de bancă . .	15—	15.30
Bancnote austriace contra aurŭ. .	$2.01^1/_2$	2.03

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 3 Iulie st. n. 1886

Bancnote românescĭ	Cump.	8.57	Vênd.	8.59
Argint românesc	»	8.50	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	9.99
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiuşŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3 03	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clujiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeşdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	.
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Clujiu	10.01	—	5.05	6.43	—
	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriş	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blaşŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copşa mic	5.05	—	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20.	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7:41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timişóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşenĭ	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.